

STATSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 32/1999 rd

**Regeringens proposition med förslag till lag om
ändring av den accistabell som utgör bilaga till
lagen om tobaksaccis**

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 9 december 1999 regeringens proposition med förslag till lag om ändring av den accistabell som utgör bilaga till lagen om tobaksaccis (RP 178/1999 rd) till statsutskottet för beredning.

Lagmotion

Utskottet har i samband med propositionen behandlat följande lagmotion:
— LM 135/1999 rd med förslag till lag om ändring av lagen om tobaksaccis — rdm Timo Ihamäki /saml.

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i statsutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Skattedelegationen har hört

- forskaren Virpi Haapakari, finansministeriet
- bevakningschef Lauri Ervola och tullsekreterare Markus Teräväinen, Tullstyrelsen
- ombudsman Ilkka Nieminen, Finlands dagligvaruhandel rf även som representant för Handelsn Centralförbund
- ordförande Matti Rihko, Tobaksindustriförbundet / Tobaksfabrikernas förening rf
- verkställande direktör Jukka Ant-Wuorinen, Amer-Tupakka Oy
- informationschef Olli Ernvall, British American Tobacco.

De sakkunniga har blivit hörda i statsutskottets skattedelegation utifrån ett utkast till proposition som stått till delegationens förfogande. Detta skedde innan ärendet officiellt hade remitterats till utskottet.

PROPOSITIONEN

Om den accis på tobaksprodukter som skall betalas till staten bestäms i den gällande lagen om tobaksaccis (1470/1994). Som tobaksprodukter betraktas cigaretter, cigarrer och cigariller, pip- och cigarettebak, finskuren tobak avsedd att rullas till cigaretter, cigarettpapper samt andra produkter som innehåller tobak. Minimiaccisnivån för de fyra förstnämnda tobaksprodukterna

och beskattningens struktur har harmoniserats inom Europeiska unionen.

Accisen på pip- och cigarettebak samt finskuren tobak avsedd att rullas till cigaretter (rulltobak) är en kombination av en accis per enhet och en värderelaterad accis. Den totala accisen på cigaretter som man rullar själv består för närvarande av accis på tobak och accis på cigar-

rettpapper, vilka varor köps separat. Den totala accisen ligger på en lägre nivå än accisen på industriellt tillverkade cigaretter.

Regeringen föreslår att accisen på rulltobak höjs. Accisen per enhet för pip- och cigaretto-bak och finskuren tobak avsedd att rullas till cigaretter föreslås bli höjd från 12 till 21,50 mark per kilogram. Ändringen uppskattas öka intäkten av tobaksaccisen med cirka 24 miljoner mark. Därav är 9,4 miljoner mark intäkt av accisen per enhet och 14,6 miljoner mark värderelaterad accis.

Accishöjningen betalas av de konsumenter som använder rulltobak.

Lagen föreslås träda i kraft vid ingången av 2000.

Lagmotionen

Enligt lagförslaget i lagmotion LM 135/1999 rd skall 8 § lagen om tobaksaccis ändras och lagen kompletteras med en i sak ny 18 § samt den accistabell som utgör bilaga till lagen ändras på ett sätt som avviker från propositionen.

UTSKOTTETS STÄLLNINGSTAGANDEN

Motivering

Av de orsaker som framgår av propositionens motivering och med stöd av erhållen utredning finner utskottet propositionen behövlig och ändamålsenlig. Utskottet förordar lagförslaget i regeringens proposition.

Utskottet framhåller att det största problemet inom tobaksbeskattningen är den snabbt ökande och fortfarande accelererande olagliga importen och smuglingen, som speciellt är koncentrerad till fabriksstillverkade cigaretter och cigarettpapper som används av dem som rullar sina cigaretter själva. Det höga priset på cigarettpapper hos oss beror på att skatten på cigarettpapper är exceptionellt hög jämfört med situationen i andra länder. Den snabbt växande ekonomiska gråzonen beror på de rådande stora skillnaderna mellan detaljpriserna i Finland och i vissa grannländer. Utskottet konstaterar att tobaksskatten och därmed prisnivån i Finland emellertid inte

ligger högre än motsvarande nivå i jämförbara EU-länder och till exempel Norge. Enligt utskottets åsikt är de å ena sidan skäl att vid jämförelser av skatteavgöranden i fråga om tobak närmast anställa jämförelser med de övriga nordiska länderna och å andra sidan eftersträva avgöranden som är ägnade att förhindra olaglig import och smugling.

Utskottet ställer sig avböjande till lagmotionen.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår statsutskottet vördsamt

att lagförslaget godkänns utan ändringar och

att lagmotion LM 135/1999 rd förkastas.

Helsingfors den 9 december 1999

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Maria Kaisa Aula /cent
vordf. Kari Rajamäki /sd
medl. Olavi Ala-Nissilä /cent
Janina Andersson /gröna
Pirjo-Riitta Antvuori /saml
Jorma Huuhtanen /cent
Reijo Laitinen /sd
Tuija Nurmi /saml
Mauri Pekkarinen /cent
Virpa Puisto /sd
Ola Rosendahl /sv

Matti Saarinen /sd
Sakari Smeds /fkf
Irja Tulonen /saml
Marja-Liisa Tykkyläinen /sd
Kari Uotila /vänst
Jorma Vokkolainen /vänst
suppl. Bjarne Kallis /fkf
Kari Kantalainen /saml
Pekka Kuosmanen /saml
Markku Laukkanen /cent.

RESERVATION

Motivering

Med tanke på folkhälsan och av statsekonomiska orsaker föreslår regeringen att accisen på rulltobak skall höjas. Den föreslagna höjningen innebär att konsumentpriset på löstobak för cigaretter skulle stiga med cirka 7 procent. Höjningen är rimlig och kommer inte att leda till ökad smuggling. Däremot föreslår regeringen inte någon höjning av accisen på cigaretter.

Det klart lägre prisnivån på cigaretter i grannländerna medverkar till smugglingen. Prisnivån i vårt grannland Sverige är något högre än i Finland men klart lägre är den i Estland. Mest smugglas cigaretter till Finland från Estland och Ryssland.

En sänkning av konsumentpriserna till nivån i Estland är en helt orealistisk tanke. Trots att konsumtionen skulle öka vore följden att statens skatteintäkter skulle minska betydligt. Den öka-

de konsumtionen skulle ha stora negativa effekter på folkhälsan. Däremot vore det både med tanke på folkhälsan och av statsekonomiska orsaker motiverat att höja priserna på cigaretter och cigarrer till nivån i Sverige. Om skatteprocenten för cigaretter skulle höjas till 55 procent av minutförsäljningspriset skulle detta innebära att konsumentpriset stiger med ungefär fem (5) penni per cigarett. Av ovan nämnda orsaker vore det motiverat med en lika stor skattehöjning, dvs. med fem procentenheter för cigarrer och cigariller. Den statsekonomiska betydelsen vore ungefär 250 miljoner mark.

Förslag

Med stöd av det ovan anförda föreslår jag

*att den till lagen fogade accistabellen
får den lydelse den har i bilagan.*

Helsingfors den 9 december 1999

Bjarne Kallis /fkf
Sakari Smeds /fkf
Mauri Pekkarinen /cent

Markku Laukkanen /cent
Jorma Huuhtanen /cent

Bilaga

Produkt	Produktgrupp	Mark/enhet	Procent av detaljhandelns pris
Cigarretter	1	90/1000 st	55,0
Cigarrer och cigariller	2	—	27,0
Pip- och cigarrettbak	3	21,50/kg	48,0
Finskuren tobak avsedd att rullas till cigarretter	4	21,50/kg	50,0
Cigarrettpapper	5	—	60,0
Annan produkt som innehåller tobak	6	—	60,0

